

Subiect: **Cerere de clasare a imobilului situat la nr. 176 – Biserica ortodoxă și cimitirul, Roșia Montană, Comuna Roșia Montană, Județul Alba**

În atenția: Domnului Theodor Paleologu,
Ministrul Culturii, Cultelor și Patrimoniului Național
Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice

Stimate domnule Ministru,
Stimați membri ai CNMI,

Dată fiind valoarea excepțională a sitului istoric Roșia Montană în întregul său, recunoscută și instituită prin includerea Comunei Roșia Montană în lista „unităților administrative cu concentrare foarte mare a patrimoniului construit cu valoare culturală de interes național” – stabilită prin Planul de amenajare a teritoriului național, Secțiunea a III-a: Zone protejate (PATN/III), aprobat prin L.5/2000 – precum și prin înscrierea în Lista Monumentelor Istorice a unui număr de 3 situri și 46 de monumente aflate pe teritoriul comunei;

Având în vedere numeroasele construcții și ansambluri istorice valoroase, neincluse în Lista Monumentelor Istorice, aflate pe întreg cuprinsul comunei Roșia Montană, a căror valoare este recunoscută prin includerea lor, cu titlu generic – „monumente de arhitectură populară” și „ansamblu urban”, în rândul „monumentelor istorice de valoare națională excepțională” instituite prin PATN/III și este, de asemenea, constatată și semnalată în repetate rânduri prin studiile și documentațiile de urbanism realizate în ultimii ani pentru acest teritoriu – documentații analizate și avizate sau doar consultate de Comisia Națională a Monumentelor Istorice (prezentate în Anexa 2);

Dat fiind pericolul grav în care se află cea mai mare parte a patrimoniului cultural de la Roșia Montană, sub spectrul dispariției provocate de proiectul minier promovat de societatea Roșia Montană Gold Corporation;

În acord cu scopul principal înscris în Statutul Asociației „Arhitectură. Restaurare. Arheologie” – protejarea, conservarea și punerea în valoare a patrimoniului cultural;

În baza articolelor 13 (1) 1. b) și 13 (1) 2. d) și e) din Legea privind protejarea monumentelor istorice, nr. 422/2001, cu modificările și completările ulterioare, și a Normelor metodologice privind clasarea și evidența monumentelor istorice,

vă solicităm

Să inițiați procedura de clasare a imobilului situat în Roșia Montană, la nr. 176 – Biserica ortodoxă și cimitirul, Comuna Roșia Montană, Județul Alba.

Valoarea ansamblului care face obiectul acestei cereri este recunoscută și declarată prin documentațiile de urbanism în vigoare (completare PUG). Ansamblul este reprezentativ pentru patrimoniul cultural local și național, prin prisma tuturor criteriilor de clasare a monumentelor istorice.

Construită în 1781, biserica este reprezentativă pentru arhitectura de cult tradițională a zonei – atât prin tipologie arhitecturală, cât și prin sistem constructiv. Înscriindu-se într-o serie tipologică bine reprezentată în zona Munților Apuseni, arhitectura bisericii se desfășoară pe de o parte în cadrul liniilor generale ale seriei – compoziția generală, sistemul constructiv – și pe de altă parte prin elemente originale, care dau valoare deosebită acestui monument – registrul de firide pictate de sub cornișa navei; acoperișul turnului, în trei registre; detaliile arhitecturale. Biserica poartă memoria ctitorului său, personalitate a istoriei locale – Mihăilă Gritta, miner prosper căruia i se datorează ridicarea a șapte biserici și șapte școli confesionale în zona Roșiei Montane.

În curte, în apropierea bisericii, se găsesc morminte, datând de la sfârșitul secolului al XVIII-lea și până în prezent, dintre care cele mai vechi sunt marcate de monumente funerare valoroase. Aici se află mormântul lui George Gritta, tribun al Revoluției de la 1848, fiul lui Mihăilă Gritta. Întreg ansamblul reprezintă un pol major al acestei părți a așezării.

Ansamblul este în pericol de dispariție. Nucleul căruia îi aparține – centrul administrativ actual –, principalul nucleu al segmentului inferior al localității, constituit de-a lungul văii cu drumul principal și a câtorva ramificații ale acestuia, valoros pentru structura istorică a localității, este în curs de dezintegrare ca urmare a desființării a numeroase construcții, din inițiativa companiei miniere Roșia Montană Gold Corporation (în zona de influență a bisericii au fost desființate deja 17 case: nr. 145, 146, 148, 149, 151, 152, 153, 154, 155, 156, 157, 171, 172, 192, 193, 194, 196, dintre care 3 construcții istorice de mare valoare; urmează curând încă două case – nr. 163 și 164, pentru care există autorizații de desființare...). Ansamblul se află în zonele de protecție a șase monumente istorice clasate (casele nr. 184, 185, 186, 191, „Exploatarea minieră romană de la Alburnus Maior, Masivul Orlea” și „Vestigiile romane de la Alburnus Maior, zona Carpeni” – coduri LMI: AB-II-m-B-00272 – 75, și respectiv AB-I-s-A-00065.02, AB-I-s-A-00065.03) și este inclus în teritoriul unui alt monument istoric clasat („Situl arheologic Alburnus Maior – Roșia Montană”, cod LMI: AB-I-s-A-00065).

În aceste condiții, pentru consfințirea valorii deosebite a ansamblului și pentru protejarea sa eficientă, clasarea trebuie declanșată neîntârziat.

Anexăm cererii noastre și lista documentațiilor existente în arhiva Direcției Generale pentru Patrimoniul Cultural Național a Ministerului Culturii și Cultelor, din care pot fi extrase informații privitoare la contextul, caracteristicile și valoarea bunului de patrimoniu pentru care solicităm clasarea (Anexa 2).

Cu stimă,

dr. Monica Mărgineanu Cârstoiu,
Președinte ARA
Institutul de Arheologie „Vasile Pârvan”, București

drd. Ștefan Bălci,
Vicepreședinte ARA
Catedra de Conservare și Restaurare, Universitatea
de Arhitectură și Urbanism „Ion Mincu”, București

drd. Virgil Apostol,
Secretar ARA
Muzeul Național de Istorie a României,
București

Anexa 1

Imagini actuale ale construcțiilor pentru care solicităm clasarea (foto: ARA, 2007)

foto: CPPCN, 2000

foto: CPPCN, 2000

Anexa 2

Documentații referitoare la patrimoniul cultural al sitului Roșia Montană existente în arhiva Direcției Generale pentru Patrimoniul Cultural Național, din cadrul Ministerului Culturii și Cultelor

- *Inventarierea clădirilor și structurilor istorice din localitatea Roșia Montană*
(Centrul de Proiectare pentru Patrimoniul Cultural Național, 2000)
- *Completarea documentației pentru PUG Roșia Montană – Studiu de delimitare a centrului istoric*
(S.C. OPUS – ATELIER DE ARHITECTURĂ S.R.L., 2002; aprobat de Comisia Națională a Monumentelor Istorice; preluat în PUG și PUZ – Zona de dezvoltare industrială)
- *Studiu arhivistic*
(Petru Mortu, Bogdan Ciuculete; parte integrantă a *Studiului de delimitare a centrului istoric*, OPUS, 2002)
- *PUZ Zona istorică centrală Roșia Montană – Studiu istoric de fundamentare*
(OPUS, 2006) (<http://www.simpara.ro> > editura)
- *Centrul istoric Roșia Montană. Plan de management al patrimoniului cultural*
(OPUS, 2006) (anexat la PUZ Zona istorică centrală Roșia Montană; http://www.simpara.ro/rm/plan_management.pdf)

Subiect: **Cerere de clasare a imobilului situat la nr. 400 – Biserica Reformată, Roșia Montană, Comuna Roșia Montană, Județul Alba**

În atenția: Domnului Theodor Paleologu,
Ministrul Culturii, Cultelor și Patrimoniului Național
Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice

Stimate domnule Ministru,
Stimați membri ai CNMI,

Dată fiind valoarea excepțională a sitului istoric Roșia Montană în întregul său, recunoscută și instituită prin includerea Comunei Roșia Montană în lista „unităților administrative cu concentrare foarte mare a patrimoniului construit cu valoare culturală de interes național” – stabilită prin Planul de amenajare a teritoriului național, Secțiunea a III-a: Zone protejate (PATN/III), aprobat prin L.5/2000 – precum și prin înscrierea în Lista Monumentelor Istorice a unui număr de 3 situri și 46 de monumente aflate pe teritoriul comunei;

Având în vedere numeroasele construcții și ansambluri istorice valoroase, neincluse în Lista Monumentelor Istorice, aflate pe întreg cuprinsul comunei Roșia Montană, a căror valoare este recunoscută prin includerea lor, cu titlu generic – „monumente de arhitectură populară” și „ansamblu urban”, în rândul „monumentelor istorice de valoare națională excepțională” instituite prin PATN/III și este, de asemenea, constatată și semnalată în repetate rânduri prin studiile și documentațiile de urbanism realizate în ultimii ani pentru acest teritoriu – documentații analizate și avizate sau doar consultate de Comisia Națională a Monumentelor Istorice (prezentate în Anexa 2);

Dat fiind pericolul grav în care se află cea mai mare parte a patrimoniului cultural de la Roșia Montană, sub spectrul dispariției provocate de proiectul minier promovat de societatea Roșia Montană Gold Corporation;

În acord cu scopul principal înscris în Statutul Asociației „Arhitectură. Restaurare. Arheologie” – protejarea, conservarea și punerea în valoare a patrimoniului cultural;

În baza articolelor 13 (1) 1. b) și 13 (1) 2. d) și e) din Legea privind protejarea monumentelor istorice, nr. 422/2001, cu modificările și completările ulterioare, și a Normelor metodologice privind clasarea și evidența monumentelor istorice,

vă solicităm

Să inițiați procedura de clasare a imobilului situat în Roșia Montană, la nr. 400 – Biserica Reformată, Comuna Roșia Montană, Județul Alba.

Valoarea construcției care face obiectul acestei cereri este recunoscută și declarată prin documentațiile de urbanism în vigoare (completare PUG). Biserica este reprezentativă pentru patrimoniul cultural local, prin prisma tuturor criteriilor de clasare a monumentelor istorice.

Construită în prima jumătate a secolului al XIX-lea (1840 – 1848), biserica este reprezentativă pentru arhitectura tradițională a zonei – atât prin tipologie arhitecturală, cât și prin sistem constructiv. Înscriindu-se într-o serie tipologică foarte bine reprezentată în zona Munților Apuseni – indiferent de confesiune, arhitectura bisericii se desfășoară pe de o parte în cadrul liniilor generale ale seriei – compoziția generală, sistemul constructiv – și pe de altă parte prin elemente originale, care dau valoare deosebită acestui monument – decorația reținută, silueta turnului, cu șarpantă barocă, plastica spațiului interior, monumentală prin sobrietate și simplitate. Modul în care se înscrie în spațiul urban, în continuarea frontului estic semi-închis al Străzii Brazi (cunoscută și ca Ulița Siciliană), înconjurată de o altă uliță secundară, fac din această biserică un element de mare valoare al structurii urbane.

Biserica se învecinează cu o serie de monumente istorice clasate, care alcătuiesc frontul opus al străzii (casele nr. 392, 395, 397, 398), se află în zonele de protecție a 24 de monumente istorice clasate și este inclusă în teritoriul unui monument istoric clasat: Centrul istoric al localității (cod LMI: AB-II-s-B-00270).

În aceste condiții, pentru consfințirea valorii deosebite a clădirii și pentru protejarea sa eficientă, clasarea trebuie declanșată neîntârziat.

Anexăm cererii noastre și lista documentațiilor existente în arhiva Direcției Generale pentru Patrimoniul Cultural Național a Ministerului Culturii și Cultelor, din care pot fi extrase informații privitoare la contextul, caracteristicile și valoarea bunului de patrimoniu pentru care solicităm clasarea (Anexa 2).

Cu stimă,

dr. Monica Mărgineanu Cârstoiu,
Președinte ARA
Institutul de Arheologie „Vasile Pârvan”, București

drd. Ștefan Bălci,
Vicepreședinte ARA
Catedra de Conservare și Restaurare, Universitatea
de Arhitectură și Urbanism „Ion Mincu”, București

drd. Virgil Apostol,
Secretar ARA
Muzeul Național de Istorie a României,
București

Anexa 1

Imagini actuale ale construcțiilor pentru care solicităm clasarea (foto: ARA, septembrie 2007)

Anexa 2

Documentații referitoare la patrimoniul cultural al sitului Roșia Montană existente în arhiva Direcției Generale pentru Patrimoniul Cultural Național, din cadrul Ministerului Culturii și Cultelor

- *Inventarierea clădirilor și structurilor istorice din localitatea Roșia Montană*
(Centrul de Proiectare pentru Patrimoniul Cultural Național, 2000)
- *Completarea documentației pentru PUG Roșia Montană – Studiu de delimitare a centrului istoric*
(S.C. OPUS – ATELIER DE ARHITECTURĂ S.R.L., 2002; aprobat de Comisia Națională a Monumentelor Istorice; preluat în PUG și PUZ – Zona de dezvoltare industrială)
- *Studiu arhivistic*
(Petru Mortu, Bogdan Ciuculete; parte integrantă a *Studiului de delimitare a centrului istoric*, OPUS, 2002)
- *PUZ Zona istorică centrală Roșia Montană – Studiu istoric de fundamentare*
(OPUS, 2006) (<http://www.simpara.ro> > editura)
- *Centrul istoric Roșia Montană. Plan de management al patrimoniului cultural*
(OPUS, 2006) (anexat la PUZ Zona istorică centrală Roșia Montană; http://www.simpara.ro/rm/plan_management.pdf)

Subiect: **Cerere de clasare a imobilului situat la nr. 530 - Biserica Unitariană și cimitirul, Roșia Montană, Comuna Roșia Montană, Județul Alba**

În atenția: Domnului Theodor Paleologu,
Ministrul Culturii, Cultelor și Patrimoniului Național
Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice

Stimate domnule Ministru,
Stimați membri ai CNMI,

Data fiind valoarea excepțională a sitului istoric Roșia Montană în întregul său, recunoscută și instituită prin includerea Comunei Roșia Montană în lista „unităților administrative cu concentrare foarte mare a patrimoniului construit cu valoare culturală de interes național” - stabilită prin Planul de amenajare a teritoriului național, Secțiunea a III-a: Zone protejate (PATN/III), aprobat prin L.5/2000 - precum și prin înscrierea în Lista Monumentelor Istorice a unui număr de 3 situri și 46 de monumente aflate pe teritoriul comunei;

Având în vedere numeroasele construcții și ansambluri istorice valoroase, neincluse în Lista Monumentelor Istorice, aflate pe întreg cuprinsul comunei Roșia Montană, a căror valoare este recunoscută prin includerea lor, cu titlu generic - „monumente de arhitectură populară” și „ansamblu urban”, în rândul „monumentelor istorice de valoare națională excepțională” instituite prin PATN/III și este, de asemenea, constatată și semnalată în repetate rânduri prin studiile și documentațiile de urbanism realizate în ultimii ani pentru acest teritoriu - documentații analizate și avizate sau doar consultate de Comisia Națională a Monumentelor Istorice (prezentate în Anexa 2);

Dat fiind pericolul grav în care se află cea mai mare parte a patrimoniului cultural de la Roșia Montană, sub spectrul dispariției provocate de proiectul minier promovat de societatea Roșia Montană Gold Corporation;

În acord cu scopul principal înscris în Statutul Asociației „Arhitectură. Restaurare. Arheologie” - protejarea, conservarea și punerea în valoare a patrimoniului cultural;

În baza articolelor 13 (1) 1. b) și 13 (1) 2. d) și e) din Legea privind protejarea monumentelor istorice, nr. 422/2001, cu modificările și completările ulterioare, și a Normelor metodologice privind clasarea și evidența monumentelor istorice,

vă solicităm

Să inițiați procedura de clasare a imobilului situat în Roșia Montană, la nr. 530 - Biserica Unitariană și cimitirul, Comuna Roșia Montană, Județul Alba.

Valoarea ansamblului care face obiectul acestei cereri este recunoscută și declarată prin documentațiile de urbanism în vigoare (completare PUG). Biserica este reprezentativă pentru patrimoniul cultural local, prin prisma tuturor criteriilor de clasare a monumentelor istorice.

Construită la sfârșitul secolului al XVIII-lea, în 1796, biserica este reprezentativă pentru arhitectura tradițională a zonei – atât prin tipologie arhitecturală, cât și prin sistem constructiv. Înscriindu-se într-o serie tipologică foarte bine reprezentată în zona Munților Apuseni – indiferent de confesiune, arhitectura bisericii se desfășoară pe de o parte în cadrul liniilor generale ale seriei – compoziția generală, sistemul constructiv – și pe de altă parte prin elemente originale, care dau valoare deosebită acestui monument – decorația reținută, silueta turnului, cu șarpantă barocă, porticul de pe latura nordică, plastica spațiului interior, monumentală prin sobrietate și simplitate. Amplasată pe culmea unui mic deal, în zona centrală a satului, biserica domină ansamblul Pieței centrale și își manifestă influența asupra întregii zone, ceea ce o afirmă ca element de mare valoare al structurii urbane.

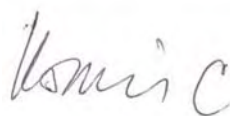
Biserica se învecinează cu o serie de monumente istorice clasate (casele nr. 390, 391, 553) legate funcțional de biserica unitariană: casa cantorului, casa parohială, casa clopotarului – toate alcătuind un nucleu confesional. Biserica se află în zonele de protecție ale mai multor monumente istorice clasate și este inclusă în teritoriul altor două monumente istorice clasate („Situl arheologic Alburnus Maior – Roșia Montană” și „Centrul istoric al localității” – așa cum este delimitat prin P.U.G., coduri LMI: AB-I-s-A-00065 și AB-II-s-B-00270).

În aceste condiții, pentru consfințirea valorii deosebite a ansamblului și pentru protejarea sa eficientă, clasarea trebuie declanșată neîntârziat.

Anexăm cererii noastre și lista documentațiilor existente în arhiva Direcției Generale pentru Patrimoniul Cultural Național a Ministerului Culturii și Cultelor, din care pot fi extrase informații privitoare la contextul, caracteristicile și valoarea bunului de patrimoniu pentru care solicităm clasarea (Anexa 2).

Cu stimă,

dr. Monica Mărgineanu Cârstoiu,
Președinte ARA
Institutul de Arheologie „Vasile Pârvan”, București

drd. Ștefan Bălci,
Vicepreședinte ARA
Catedra de Conservare și Restaurare, Universitatea
de Arhitectură și Urbanism „Ion Mincu”, București

drd. Virgil Apostol,
Secretar ARA
Muzeul Național de Istorie a României,
București

Anexa 1

Imagini actuale ale construcțiilor pentru care solicităm clasarea (foto: ARA, august 2007)

Anexa 2

Documentații referitoare la patrimoniul cultural al sitului Roșia Montană existente în arhiva Direcției Generale pentru Patrimoniul Cultural Național, din cadrul Ministerului Culturii și Cultelor

- *Inventarierea clădirilor și structurilor istorice din localitatea Roșia Montană*
(Centrul de Proiectare pentru Patrimoniul Cultural Național, 2000)
- *Completarea documentației pentru PUG Roșia Montană – Studiu de delimitare a centrului istoric*
(S.C. OPUS – ATELIER DE ARHITECTURĂ S.R.L., 2002; aprobat de Comisia Națională a Monumentelor Istorice; preluat în PUG și PUZ – Zona de dezvoltare industrială)
- *Studiu arhivistic*
(Petru Mortu, Bogdan Ciuculete; parte integrantă a *Studiului de delimitare a centrului istoric*, OPUS, 2002)
- *PUZ Zona istorică centrală Roșia Montană – Studiu istoric de fundamentare*
(OPUS, 2006) (<http://www.simpara.ro> > editura)
- *Centrul istoric Roșia Montană. Plan de management al patrimoniului cultural*
(OPUS, 2006) (anexat la PUZ Zona istorică centrală Roșia Montană; http://www.simpara.ro/rm/plan_management.pdf)

Subiect: **Cerere de clasare a imobilului situat la nr. 692 – Biserica greco-catolică, Corna, Comuna Roșia Montană, Județul Alba**

În atenția: Domnului Theodor Paleologu,
Ministrul Culturii, Cultelor și Patrimoniului Național
Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice

Stimate domnule Ministru,
Stimați membri ai CNMI,

Data fiind valoarea excepțională a sitului istoric Roșia Montană în întregul său, recunoscută și instituită prin includerea Comunei Roșia Montană în lista „unităților administrative cu concentrare foarte mare a patrimoniului construit cu valoare culturală de interes național” – stabilită prin Planul de amenajare a teritoriului național, Secțiunea a III-a: Zone protejate (PATN/III), aprobat prin L.5/2000 – precum și prin înscrierea în Lista Monumentelor Istorice a unui număr de 3 situri și 46 de monumente aflate pe teritoriul comunei;

Având în vedere numeroasele construcții și ansambluri istorice valoroase, neincluse în Lista Monumentelor Istorice, aflate pe întreg cuprinsul comunei Roșia Montană, a căror valoare este recunoscută prin includerea lor, cu titlu generic – „monumente de arhitectură populară” și „ansamblu urban”, în rândul „monumentelor istorice de valoare națională excepțională” instituite prin PATN/III și este, de asemenea, constatată și semnalată în repetate rânduri prin studiile și documentațiile de urbanism realizate în ultimii ani pentru acest teritoriu – documentații analizate și avizate sau doar consultate de Comisia Națională a Monumentelor Istorice (prezentate în Anexa 2);

Dat fiind pericolul grav în care se află cea mai mare parte a patrimoniului cultural de la Roșia Montană, sub spectrul dispariției provocate de proiectul minier promovat de societatea Roșia Montană Gold Corporation;

În acord cu scopul principal înscris în Statutul Asociației „Arhitectură. Restaurare. Arheologie” – protejarea, conservarea și punerea în valoare a patrimoniului cultural;

În baza articolelor 13 (1) 1. b) și 13 (1) 2. d) și e) din Legea privind protejarea monumentelor istorice, nr. 422/2001, cu modificările și completările ulterioare, și a Normelor metodologice privind clasarea și evidența monumentelor istorice,

vă solicităm

Să inițiați procedura de clasare a imobilului situat în Corna, la nr. 692 – Biserica greco-catolică, Comuna Roșia Montană, Județul Alba.

Valoarea ansamblului care face obiectul acestei cereri este recunoscută și declarată prin documentațiile de urbanism în vigoare (completare PUG). Ansamblul este reprezentativ pentru patrimoniul cultural local și național, prin prisma tuturor criteriilor de clasare a monumentelor istorice.

Construită la sfârșitul secolului al XVIII-lea, în 1780, refăcută între 1841-1847, biserica este reprezentativă pentru arhitectura de cult tradițională a zonei - atât prin tipologie arhitecturală, cât și prin sistem constructiv. Înscriindu-se într-o serie tipologică foarte bine reprezentată în zona Munților Apuseni, arhitectura bisericii se desfășoară pe de o parte în cadrul liniilor generale ale seriei - compoziția generală, sistemul constructiv - și pe de altă parte prin elemente originale, care dau valoare deosebită acestui monument - volumetrie și siluetă; panoul cu inscripție de pe fațada vestică a turnului.

Biserica este înconjurată de cimitir și se ridică pe un platou care domină centrul satului Corna, constituindu-se într-un reper de mare valoare pentru structura urbană și pentru istoria locului.

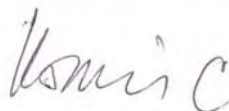
Ansamblul este în pericol de dispariție. Nucleul căruia îi aparține, centrul satului, valoros pentru structura istorică a localității, este în curs de dezintegrare ca urmare a desființării a numeroase construcții, din inițiativa companiei miniere Roșia Montană Gold Corporation.

În aceste condiții, pentru consfințirea valorii deosebite a ansamblului și pentru protejarea sa eficientă, clasarea trebuie declanșată neîntârziat.

Anexăm cererii noastre și lista documentațiilor existente în arhiva Direcției Generale pentru Patrimoniul Cultural Național a Ministerului Culturii și Cultelor, din care pot fi extrase informații privitoare la contextul, caracteristicile și valoarea bunului de patrimoniu pentru care solicităm clasarea (Anexa 2).

Cu stimă,

dr. Monica Mărgineanu Cârstoiu,
Președinte ARA
Institutul de Arheologie „Vasile Pârvan”, București

drd. Ștefan Bâlici,
Vicepreședinte ARA
Catedra de Conservare și Restaurare, Universitatea
de Arhitectură și Urbanism „Ion Mincu”, București

drd. Virgil Apostol,
Secretar ARA
Muzeul Național de Istorie a României,
București

Anexa 1

Imagini actuale ale construcțiilor pentru care solicităm clasarea (foto: ARA, 2007)

biserica: vedere dinspre nord-est, din cimitir

inscripția de pe fațada vestică a turnului: consemnează data începerii și pe cea a încheierii lucrărilor de refacere a bisericii, respectiv 1841 și 1847

interiorul bisericii – catapeteasma de zid; bolta falsă, din dulapi de lemn și tencuială pe șipci;

interiorul bisericii: zidul despărțitor dintre naos și pronaos

clopotul datat 1842

structura șarpantei turnului; se păstrează și învelitoarea originală, din șindrilă, sub învelitoarea actuală de tablă

Anexa 2

Documentații referitoare la patrimoniul cultural al sitului Roșia Montană existente în arhiva Direcției Generale pentru Patrimoniul Cultural Național, din cadrul Ministerului Culturii și Cultelor

- *Inventarierea clădirilor și structurilor istorice din localitatea Roșia Montană*
(Centrul de Proiectare pentru Patrimoniul Cultural Național, 2000)
- *Completarea documentației pentru PUG Roșia Montană – Studiu de delimitare a centrului istoric*
(S.C. OPUS – ATELIER DE ARHITECTURĂ S.R.L., 2002; aprobat de Comisia Națională a Monumentelor Istorice; preluat în PUG și PUZ – Zona de dezvoltare industrială)
- *Studiu arhivistic*
(Petru Mortu, Bogdan Ciuculete; parte integrantă a *Studiului de delimitare a centrului istoric*, OPUS, 2002)
- *PUZ Zona istorică centrală Roșia Montană – Studiu istoric de fundamentare*
(OPUS, 2006) (<http://www.simpara.ro> > editura)
- *Centrul istoric Roșia Montană. Plan de management al patrimoniului cultural*
(OPUS, 2006) (anexat la PUZ Zona istorică centrală Roșia Montană; http://www.simpara.ro/rm/plan_management.pdf)

Subiect: **Cerere de clasare a imobilului situat la nr. 707 - Biserica ortodoxă, Corna, Comuna Roșia Montană, Județul Alba**

În atenția: Domnului Theodor Paleologu,
Ministrul Culturii, Cultelor și Patrimoniului Național
Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice

Stimate domnule Ministru,
Stimați membri ai CNMI,

Data fiind valoarea excepțională a sitului istoric Roșia Montană în întregul său, recunoscută și instituită prin includerea Comunei Roșia Montană în lista „unităților administrative cu concentrare foarte mare a patrimoniului construit cu valoare culturală de interes național” - stabilită prin Planul de amenajare a teritoriului național, Secțiunea a III-a: Zone protejate (PATN/III), aprobat prin L.5/2000 - precum și prin înscrierea în Lista Monumentelor Istorice a unui număr de 3 situri și 46 de monumente aflate pe teritoriul comunei;

Având în vedere numeroasele construcții și ansambluri istorice valoroase, neincluse în Lista Monumentelor Istorice, aflate pe întreg cuprinsul comunei Roșia Montană, a căror valoare este recunoscută prin includerea lor, cu titlu generic - „monumente de arhitectură populară” și „ansamblu urban”, în rândul „monumentelor istorice de valoare națională excepțională” instituite prin PATN/III și este, de asemenea, constatată și semnalată în repetate rânduri prin studiile și documentațiile de urbanism realizate în ultimii ani pentru acest teritoriu - documentații analizate și avizate sau doar consultate de Comisia Națională a Monumentelor Istorice (prezentate în Anexa 2);

Dat fiind pericolul grav în care se află cea mai mare parte a patrimoniului cultural de la Roșia Montană, sub spectrul dispariției provocate de proiectul minier promovat de societatea Roșia Montană Gold Corporation;

În acord cu scopul principal înscris în Statutul Asociației „Arhitectură. Restaurare. Arheologie” - protejarea, conservarea și punerea în valoare a patrimoniului cultural;

În baza articolelor 13 (1) 1. b) și 13 (1) 2. d) și e) din Legea privind protejarea monumentelor istorice, nr. 422/2001, cu modificările și completările ulterioare, și a Normelor metodologice privind clasarea și evidența monumentelor istorice,

vă solicităm

Să inițiați procedura de clasare a imobilului situat în Corna, la nr. 707 - Biserica ortodoxă, Comuna Roșia Montană, Județul Alba.

Valoarea ansamblului care face obiectul acestei cereri este recunoscută și declarată prin documentațiile de urbanism în vigoare (completare PUG). Ansamblul este reprezentativ pentru patrimoniul cultural local și național, prin prisma tuturor criteriilor de clasare a monumentelor istorice.

Construită în 1719, biserica, cea mai veche din comună, este reprezentativă pentru arhitectura de cult tradițională a zonei – atât prin tipologie arhitecturală, cât și prin sistem constructiv. Înscriindu-se într-o serie tipologică foarte bine reprezentată în zona Munților Apuseni, arhitectura bisericii se desfășoară pe de o parte în cadrul liniilor generale ale seriei – compoziția generală, sistemul constructiv – și pe de altă parte prin elemente originale, care dau valoare deosebită acestui monument: volumetria, scara arhitecturală neobișnuită în zonă – biserica depășește în dimensiuni oricare altă biserică românească din împrejurimi - detaliile arhitecturale. În curte, în apropierea bisericii, se găsește casa parohială, o locuință tradițională valoroasă. Întreg ansamblul reprezintă un pol major al acestei părți a așezării, în jurul său dezvoltându-se zona centrală a satului.

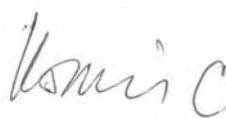
Ansamblul este în pericol de dispariție. Nucleul căruia îi aparține – centrul satului, valoros pentru structura istorică a localității, este în curs de dezintegrare ca urmare a desființării a numeroase construcții, din inițiativa companiei miniere Roșia Montană Gold Corporation (în zona de influență a bisericii au fost desființate deja 4 case: nr. 686, 701, 708, 712).

În aceste condiții, pentru consfințirea valorii deosebite a ansamblului și pentru protejarea sa eficientă, clasarea trebuie declanșată neîntârziat.

Anexăm cererii noastre și lista documentațiilor existente în arhiva Direcției Generale pentru Patrimoniul Cultural Național a Ministerului Culturii și Cultelor, din care pot fi extrase informații privitoare la contextul, caracteristicile și valoarea bunului de patrimoniu pentru care solicităm clasarea (Anexa 2).

Cu stimă,

dr. Monica Mărgineanu Cârstoiu,
Președinte ARA
Institutul de Arheologie „Vasile Pârvan”, București

drd. Ștefan Bălici,
Vicepreședinte ARA
Catedra de Conservare și Restaurare, Universitatea
de Arhitectură și Urbanism „Ion Mincu”, București

drd. Virgil Apostol,
Secretar ARA
Muzeul Național de Istorie a României,
București

Anexa 1

Imagini actuale ale construcțiilor pentru care solicităm clasarea (foto: ARA, august 2007)

foto: OPUS, 2001

Biserica: vedere dinspre sud-vest

Biserica: vedere dinspre est

Interior: vedere din naos; catapeteasma de zid

Interior: peretele despărțitor dintre naos și pronaos

Clopoțele

Casa parohială

foto: OPUS, 2001

foto: OPUS, 2001

Anexa 2

Documentații referitoare la patrimoniul cultural al sitului Roșia Montană existente în arhiva Direcției Generale pentru Patrimoniul Cultural Național, din cadrul Ministerului Culturii și Cultelor

- *Inventarierea clădirilor și structurilor istorice din localitatea Roșia Montană*
(Centrul de Proiectare pentru Patrimoniul Cultural Național, 2000)
- *Completarea documentației pentru PUG Roșia Montană – Studiu de delimitare a centrului istoric*
(S.C. OPUS – ATELIER DE ARHITECTURĂ S.R.L., 2002; aprobat de Comisia Națională a Monumentelor Istorice; preluat în PUG și PUZ – Zona de dezvoltare industrială)
- *Studiu arhivistic*
(Petru Mortu, Bogdan Ciuculete; parte integrantă a *Studiului de delimitare a centrului istoric*, OPUS, 2002)
- *PUZ Zona istorică centrală Roșia Montană – Studiu istoric de fundamentare*
(OPUS, 2006) (<http://www.simpara.ro> > editura)
- *Centrul istoric Roșia Montană. Plan de management al patrimoniului cultural*
(OPUS, 2006) (anexat la PUZ Zona istorică centrală Roșia Montană; http://www.simpara.ro/rm/plan_management.pdf)

Subiect: **Cerere de clasare a imobilului situat la nr. 310 - Primăria veche, Roșia Montană, Comuna Roșia Montană, Județul Alba**

În atenția: Domnului Theodor Paleologu,
Ministrul Culturii, Cultelor și Patrimoniului Național
Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice

Stimate domnule Ministru,
Stimați membri ai CNMI,

Data fiind valoarea excepțională a sitului istoric Roșia Montană în întregul său, recunoscută și instituită prin includerea Comunei Roșia Montană în lista „*unităților administrative cu concentrare foarte mare a patrimoniului construit cu valoare culturală de interes național*” - stabilită prin Planul de amenajare a teritoriului național, Secțiunea a III-a: Zone protejate (PATN/III), aprobat prin L.5/2000 - precum și prin înscrierea în Lista Monumentelor Istorice a unui număr de 3 situri și 46 de monumente aflate pe teritoriul comunei;

Având în vedere numeroasele construcții și ansambluri istorice valoroase, neincluse în Lista Monumentelor Istorice, aflate pe întreg cuprinsul comunei Roșia Montană, a căror valoare este recunoscută prin includerea lor, cu titlu generic - „monumente de arhitectură populară” și „ansamblu urban”, în rândul „*monumentelor istorice de valoare națională excepțională*” instituite prin PATN/III și este, de asemenea, constatată și semnalată în repetate rânduri prin studiile și documentațiile de urbanism realizate în ultimii ani pentru acest teritoriu - documentații analizate și avizate sau doar consultate de Comisia Națională a Monumentelor Istorice (prezentate în Anexa 2);

Dat fiind pericolul grav în care se află cea mai mare parte a patrimoniului cultural de la Roșia Montană, sub spectrul dispariției provocate de proiectul minier promovat de societatea Roșia Montană Gold Corporation;

În acord cu scopul principal înscris în Statutul Asociației „Arhitectură. Restaurare. Arheologie” - protejarea, conservarea și punerea în valoare a patrimoniului cultural;

În baza articolelor 13 (1) 2. d) și e) din Legea privind protejarea monumentelor istorice, nr. 422/2001, cu modificările și completările ulterioare, și a Normelor metodologice privind clasarea și evidența monumentelor istorice (aprobate prin OMCC nr. 2682/2003);

vă solicităm

Să inițiați procedura de clasare a imobilului situat în Roșia Montană, la nr. 310 - Primăria veche, Comuna Roșia Montană, Județul Alba.

Valoarea construcției care face obiectul acestei cereri este recunoscută și declarată prin documentațiile de urbanism în vigoare (completare PUG). Clădirea este reprezentativă pentru patrimoniul cultural local, prin prisma tuturor criteriilor de clasare a monumentelor istorice.

Construită la sfârșitul secolului al XIX-lea, în 1897, clădirea este reprezentativă pentru arhitectura tradițională urbană a localității – atât prin tipologie arhitecturală, cât și prin sistem constructiv. Aici au funcționat, pe rând: „Cășile Scaunului” – reședință de plasă –, până în 1920; Primăria, până în 1968, apoi brutărie, țesătorie. Clădirea este extrem de valoroasă, prin unicitatea tipologică, prin vechime, dar și prin autenticitate și calitate arhitecturală – atât la nivel general, al concepției, cât și la nivel de detaliu.

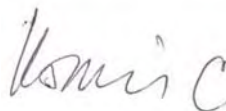
Construcția este în pericol de dispariție. Abandonată în cea mai mare parte după incendiul din 1968, s-a degradat continuu și astăzi starea sa de conservare este proastă. Construcția este situată în zonele de protecție ale mai multor monumente istorice clasate și este inclusă în teritoriul corespunzător altor două monumente istorice clasate („Situl arheologic Alburnus Maior – Roșia Montană” și „Centrul istoric al localității” – așa cum este delimitat prin P.U.G., coduri LMI: AB-I-s-A-00065 și AB-II-s-B-00270).

În aceste condiții, pentru salvarea de la dispariție a acestei clădiri și protejarea sa eficientă, clasarea trebuie declanșată neîntârziat.

Anexăm cererii noastre și lista documentațiilor existente în arhiva Direcției Generale pentru Patrimoniul Cultural Național a Ministerului Culturii și Cultelor, din care pot fi extrase informații privitoare la contextul, caracteristicile și valoarea bunului de patrimoniu pentru care solicităm clasarea (Anexa 2).

Cu stimă,

dr. Monica Mărgineanu Cârstoiu,
Președinte ARA
Institutul de Arheologie „Vasile Pârvan”, București

drd. Ștefan Bălici,
Vicepreședinte ARA
Catedra de Conservare și Restaurare, Universitatea
de Arhitectură și Urbanism „Ion Mincu”, București

drd. Virgil Apostol,
Secretar ARA
Muzeul Național de Istorie a României,
București

Anexa 1

Imagini actuale ale construcțiilor pentru care solicităm clasarea (foto: ARA, august 2007)

Anexa 2

Documentații referitoare la patrimoniul cultural al sitului Roșia Montană existente în arhiva Direcției Generale pentru Patrimoniul Cultural Național, din cadrul Ministerului Culturii și Cultelor

- *Inventarierea clădirilor și structurilor istorice din localitatea Roșia Montană*
(Centrul de Proiectare pentru Patrimoniul Cultural Național, 2000)
- *Completarea documentației pentru PUG Roșia Montană – Studiu de delimitare a centrului istoric*
(S.C. OPUS – ATELIER DE ARHITECTURĂ S.R.L., 2002; aprobat de Comisia Națională a Monumentelor Istorice; preluat în PUG și PUZ – Zona de dezvoltare industrială)
- *Studiu arhivistic*
(Petru Mortu, Bogdan Ciuculete; parte integrantă a *Studiului de delimitare a centrului istoric*, OPUS, 2002)
- *PUZ Zona istorică centrală Roșia Montană – Studiu istoric de fundamentare*
(OPUS, 2006) (<http://www.simpara.ro> > editura)
- *Centrul istoric Roșia Montană. Plan de management al patrimoniului cultural*
(OPUS, 2006) (anexat la PUZ Zona istorică centrală Roșia Montană; http://www.simpara.ro/rm/plan_management.pdf)

Subiect: **Cerere de clasare a imobilului situat la nr. 274 – Școala veche, Roșia Montană, Comuna Roșia Montană, Județul Alba**

În atenția: Domnului Theodor Paleologu,
Ministrul Culturii, Cultelor și Patrimoniului Național
Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice

Stimate domnule Ministru,
Stimați membri ai CNMI,

Dată fiind valoarea excepțională a sitului istoric Roșia Montană în întregul său, recunoscută și instituită prin includerea Comunei Roșia Montană în lista „unităților administrative cu concentrare foarte mare a patrimoniului construit cu valoare culturală de interes național” – stabilită prin Planul de amenajare a teritoriului național, Secțiunea a III-a: Zone protejate (PATN/III), aprobat prin L.5/2000 – precum și prin înscrierea în Lista Monumentelor Istorice a unui număr de 3 situri și 46 de monumente aflate pe teritoriul comunei;

Având în vedere numeroasele construcții și ansambluri istorice valoroase, neincluse în Lista Monumentelor Istorice, aflate pe întreg cuprinsul comunei Roșia Montană, a căror valoare este recunoscută prin includerea lor, cu titlu generic – „monumente de arhitectură populară” și „ansamblu urban”, în rândul „monumentelor istorice de valoare națională excepțională” instituite prin PATN/III și este, de asemenea, constatată și semnalată în repetate rânduri prin studiile și documentațiile de urbanism realizate în ultimii ani pentru acest teritoriu – documentații analizate și avizate sau doar consultate de Comisia Națională a Monumentelor Istorice (prezentate în Anexa 2);

Dat fiind pericolul grav în care se află cea mai mare parte a patrimoniului cultural de la Roșia Montană, sub spectrul dispariției provocate de proiectul minier promovat de societatea Roșia Montană Gold Corporation;

În acord cu scopul principal înscris în Statutul Asociației „Arhitectură. Restaurare. Arheologie” – protejarea, conservarea și punerea în valoare a patrimoniului cultural;

În baza articolelor 13 (1) 2. d) și e) din Legea privind protejarea monumentelor istorice, nr. 422/2001, cu modificările și completările ulterioare, și a Normelor metodologice privind clasarea și evidența monumentelor istorice (aprobat prin OMCC nr. 2682/2003);

vă solicităm

Să inițiați procedura de clasare a imobilului situat în Roșia Montană, la nr. 274 – Școala veche, Comuna Roșia Montană, Județul Alba.

Valoarea ansamblului care face obiectul acestei cereri este recunoscută și declarată prin documentațiile de urbanism în vigoare (completare PUG). Construcțiile sunt reprezentative pentru patrimoniul cultural local, prin prisma tuturor criteriilor de clasare a monumentelor istorice.

Construită probabil la sfârșitul secolului al XIX-lea, în 1898, clădirea școlii este reprezentativă pentru arhitectura tradițională a zonei – atât prin tipologia arhitecturală particulară, cât și prin sistemul constructiv. Alături de școală, ansamblul cuprinde și clădirea grădiniței, construită în aceeași perioadă. Întreg ansamblul este valoros, prin unicitatea tipologică, prin vechime, dar și prin autenticitate și calitate arhitecturală – atât la nivel general, al concepției, cât și la nivel de detaliu.

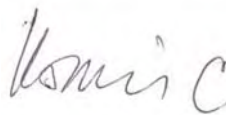
Ansamblul este situat în zonele de protecție a patru monumente istorice clasate (casele nr. 258, 273, 275, 549; coduri LMI: AB-II-m-B-00277 - 79, AB-II-m-B-00308) și este inclus în teritoriul unui alt monument istoric clasat („Situl arheologic Alburnus Maior – Roșia Montană”, cod LMI: AB-I-s-A-00065).

În aceste condiții, pentru protejarea eficientă a acestui ansamblu, clasarea sa trebuie declanșată neîntârziat.

Anexăm cererii noastre și lista documentațiilor existente în arhiva Direcției Generale pentru Patrimoniul Cultural Național a Ministerului Culturii și Cultelor, din care pot fi extrase informații privitoare la contextul, caracteristicile și valoarea bunului de patrimoniu pentru care solicităm clasarea (Anexa 2).

Cu stimă,

dr. Monica Mărgineanu Cârstoiu,
Președinte ARA
Institutul de Arheologie „Vasile Pârvan”, București

drd. Ștefan Bâlici,
Vicepreședinte ARA
Catedra de Conservare și Restaurare, Universitatea
de Arhitectură și Urbanism „Ion Mincu”, București

drd. Virgil Apostol,
Secretar ARA
Muzeul Național de Istorie a României,
București

Anexa 1

Imagini actuale ale construcțiilor pentru care solicităm clasarea (foto: ARA, august 2007)

detaliu - accesul principal

imagine din curte; în fundal Masivul Cârnic

Anexa 2

Documentații referitoare la patrimoniul cultural al sitului Roșia Montană existente în arhiva Direcției Generale pentru Patrimoniul Cultural Național, din cadrul Ministerului Culturii și Cultelor

- *Inventarierea clădirilor și structurilor istorice din localitatea Roșia Montană*
(Centrul de Proiectare pentru Patrimoniul Cultural Național, 2000)
- *Completarea documentației pentru PUG Roșia Montană – Studiu de delimitare a centrului istoric*
(S.C. OPUS – ATELIER DE ARHITECTURĂ S.R.L., 2002; aprobat de Comisia Națională a Monumentelor Istorice; preluat în PUG și PUZ – Zona de dezvoltare industrială)
- *Studiu arhivistic*
(Petru Mortu, Bogdan Ciuculete; parte integrantă a *Studiului de delimitare a centrului istoric*, OPUS, 2002)
- *PUZ Zona istorică centrală Roșia Montană – Studiu istoric de fundamentare*
(OPUS, 2006) (<http://www.simpara.ro> > editura)
- *Centrul istoric Roșia Montană. Plan de management al patrimoniului cultural*
(OPUS, 2006) (anexat la PUZ Zona istorică centrală Roșia Montană; http://www.simpara.ro/rm/plan_management.pdf)

Subiect: **Cerere de clasare a imobilului situat la nr. 251, Roșia Montană, Comuna Roșia Montană, Județul Alba**

În atenția: Domnului Theodor Paleologu,
Ministrul Culturii, Cultelor și Patrimoniului Național
Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice

Stimate domnule Ministru,
Stimați membri ai CNMI,

Dată fiind valoarea excepțională a sitului istoric Roșia Montană în întregul său, recunoscută și instituită prin includerea Comunei Roșia Montană în lista „unităților administrative cu concentrare foarte mare a patrimoniului construit cu valoare culturală de interes național” – stabilită prin Planul de amenajare a teritoriului național, Secțiunea a III-a: Zone protejate (PATN/III), aprobat prin L.5/2000 – precum și prin înscrierea în Lista Monumentelor Istorice a unui număr de 3 situri și 46 de monumente aflate pe teritoriul comunei;

Având în vedere numeroasele construcții și ansambluri istorice valoroase, neincluse în Lista Monumentelor Istorice, aflate pe întreg cuprinsul comunei Roșia Montană, a căror valoare este recunoscută prin includerea lor, cu titlu generic – „monumente de arhitectură populară” și „ansamblu urban”, în rândul „monumentelor istorice de valoare națională excepțională” instituite prin PATN/III și este, de asemenea, constatată și semnalată în repetate rânduri prin studiile și documentațiile de urbanism realizate în ultimii ani pentru acest teritoriu – documentații analizate și avizate sau doar consultate de Comisia Națională a Monumentelor Istorice (prezentate în Anexa 2);

Dat fiind pericolul grav în care se află cea mai mare parte a patrimoniului cultural de la Roșia Montană, sub spectrul dispariției provocate de proiectul minier promovat de societatea Roșia Montană Gold Corporation;

În acord cu scopul principal înscris în Statutul Asociației „Arhitectură. Restaurare. Arheologie” – protejarea, conservarea și punerea în valoare a patrimoniului cultural;

În baza articolelor 13 (1) 2. d) și e) din Legea privind protejarea monumentelor istorice, nr. 422/2001, cu modificările și completările ulterioare, și a Normelor metodologice privind clasarea și evidența monumentelor istorice (aprobat prin OMCC nr. 2682/2003);

vă solicităm

Să inițiați procedura de clasare a imobilului situat în Roșia Montană, la nr. 251, Comuna Roșia Montană, Județul Alba.

Valoarea casei care face obiectul acestei cereri este recunoscută și declarată prin documentațiile de urbanism în vigoare (completare PUG). Construcția este reprezentativă pentru patrimoniul cultural local, prin prisma tuturor criteriilor de clasare a monumentelor istorice.

Construită în a doua jumătate a secolului al XIX-lea, în 1879, casa este reprezentativă pentru arhitectura tradițională a zonei – atât prin tipologie arhitecturală, cât și prin sistem constructiv. Inițial locuință, după naționalizarea din 1948 a devenit casă de nașteri, iar după 1990 locuință socială. Casa este extrem de valoroasă, prin particularitățile constructive (una dintre camerele dinspre stradă este boltită), prin vechime, dar și prin autenticitate și calitate arhitecturală – atât la nivel general, al concepției, cât și la nivel de detaliu.

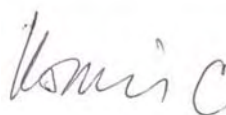
În ciuda valorii sale, a situației în zonele de protecție a două monumente istorice clasate (casele nr. 258, 273; coduri LMI: AB-II-m-B-00277 - 78) și a includerii în teritoriul unui alt monument istoric clasat („Situl arheologic Alburnus Maior – Roșia Montană”, cod LMI: AB-I-s-A-00065), casa este în pericol iminent de dispariție. Zona careia îi aparține gospodăria – segmentul de legătură dintre centrul administrativ actual al satului și centrul istoric, valoros pentru structura istorică a localității, este în curs de dezintegrare ca urmare a desființării a numeroase construcții, din inițiativa companiei miniere Roșia Montană Gold Corporation.

În aceste condiții, pentru salvarea de la dispariție și protejarea eficientă a casei, clasarea sa trebuie declanșată neîntârziat.

Anexăm cererii noastre și lista documentațiilor existente în arhiva Direcției Generale pentru Patrimoniul Cultural Național a Ministerului Culturii și Cultelor, din care pot fi extrase informații privitoare la contextul, caracteristicile și valoarea bunului de patrimoniu pentru care solicităm clasarea (Anexa 2).

Cu stimă,

dr. Monica Mărgineanu Cârstoiu,
Președinte ARA
Institutul de Arheologie „Vasile Pârvan”, București

drd. Ștefan Bălci,
Vicepreședinte ARA
Catedra de Conservare și Restaurare, Universitatea
de Arhitectură și Urbanism „Ion Mincu”, București

drd. Virgil Apostol,
Secretar ARA
Muzeul Național de Istorie a României,
București

Anexa 1

Imagini actuale ale construcțiilor pentru care solicităm clasarea (foto: ARA, august 2007)

casa văzută din stradă

fațada principală - detaliu

Anexa 2

Documentații referitoare la patrimoniul cultural al sitului Roșia Montană existente în arhiva Direcției Generale pentru Patrimoniul Cultural Național, din cadrul Ministerului Culturii și Cultelor

- *Inventarierea clădirilor și structurilor istorice din localitatea Roșia Montană*
(Centrul de Proiectare pentru Patrimoniul Cultural Național, 2000)
- *Completarea documentației pentru PUG Roșia Montană – Studiu de delimitare a centrului istoric*
(S.C. OPUS – ATELIER DE ARHITECTURĂ S.R.L., 2002; aprobat de Comisia Națională a Monumentelor Istorice; preluat în PUG și PUZ – Zona de dezvoltare industrială)
- *Studiu arhivistic*
(Petru Mortu, Bogdan Ciuculete; parte integrantă a *Studiului de delimitare a centrului istoric*, OPUS, 2002)
- *PUZ Zona istorică centrală Roșia Montană – Studiu istoric de fundamentare*
(OPUS, 2006) (<http://www.simpara.ro> > editura)
- *Centrul istoric Roșia Montană. Plan de management al patrimoniului cultural*
(OPUS, 2006) (anexat la PUZ Zona istorică centrală Roșia Montană; http://www.simpara.ro/rm/plan_management.pdf)

Subiect: **Cerere de clasare a imobilului situat la nr. 299, Roșia Montană, Comuna Roșia Montană, Județul Alba**

În atenția: Domnului Theodor Paleologu,
Ministrul Culturii, Cultelor și Patrimoniului Național
Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice

Stimate domnule Ministru,
Stimați membri ai CNMI,

Dată fiind valoarea excepțională a sitului istoric Roșia Montană în întregul său, recunoscută și instituită prin includerea Comunei Roșia Montană în lista „unităților administrative cu concentrare foarte mare a patrimoniului construit cu valoare culturală de interes național” – stabilită prin Planul de amenajare a teritoriului național, Secțiunea a III-a: Zone protejate (PATN/III), aprobat prin L.5/2000 – precum și prin înscrierea în Lista Monumentelor Istorice a unui număr de 3 situri și 46 de monumente aflate pe teritoriul comunei;

Având în vedere numeroasele construcții și ansambluri istorice valoroase, neincluse în Lista Monumentelor Istorice, aflate pe întreg cuprinsul comunei Roșia Montană, a căror valoare este recunoscută prin includerea lor, cu titlu generic – „monumente de arhitectură populară” și „ansamblu urban”, în rândul „monumentelor istorice de valoare națională excepțională” instituite prin PATN/III și este, de asemenea, constatată și semnalată în repetate rânduri prin studiile și documentațiile de urbanism realizate în ultimii ani pentru acest teritoriu – documentații analizate și avizate sau doar consultate de Comisia Națională a Monumentelor Istorice (prezentate în Anexa 2);

Dat fiind pericolul grav în care se află cea mai mare parte a patrimoniului cultural de la Roșia Montană, sub spectrul dispariției provocate de proiectul minier promovat de societatea Roșia Montană Gold Corporation;

În acord cu scopul principal înscris în Statutul Asociației „Arhitectură. Restaurare. Arheologie” – protejarea, conservarea și punerea în valoare a patrimoniului cultural;

În baza articolelor 13 (1) 2. d) și e) din Legea privind protejarea monumentelor istorice, nr. 422/2001, cu modificările și completările ulterioare, și a Normelor metodologice privind clasarea și evidența monumentelor istorice (aprobat prin OMCC nr. 2682/2003);

vă solicităm

Să inițiați procedura de clasare a imobilului situat în Roșia Montană, la nr. 299, Comuna Roșia Montană, Județul Alba.

Valoarea casei care face obiectul acestei cereri este recunoscută și declarată prin documentațiile de urbanism în vigoare (completare PUG). Construcția este reprezentativă pentru patrimoniul cultural local, prin prisma tuturor criteriilor de clasare a monumentelor istorice.

Construită la jumătatea secolului al XIX-lea, casa este reprezentativă pentru arhitectura tradițională a zonei – atât prin tipologie arhitecturală, cât și prin sistem constructiv. Locuința face parte dintr-un grup foarte restrâns – cu doar cinci exemplare conservate la Roșia Montană (casele nr. 299, 373, 407, 498, 504) – al construcțiilor acoperite cu șarpante baroce. Întreg ansamblul – casa cu terenul înconjurător, construcțiile anexe situate peste drum de casă, împrejmuirea – este extrem de valoros, prin raritate tipologică, prin vechime, dar și prin autenticitate și calitate arhitecturală – atât la nivel general, al concepției, cât și la nivel de detaliu.

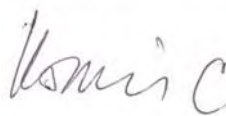
Casa este în pericol de dispariție. În alte zone ale localității au fost desființate numeroase construcții (peste 100!) dintre care mare parte erau declarate construcții valoroase prin documentațiile de urbanism în vigoare. În cartierul Sosași, la marginea căruia se găsește casa, majoritatea construcțiilor au fost abandonate și devastate, ceea ce pune în pericol acest nucleu foarte valoros al satului. În plus, starea de conservare a construcției nu este bună. Casa este situată în zonele de protecție ale mai multor monumente istorice clasate și este inclusă în teritoriul corespunzător altor două monumente istorice clasate („Situl arheologic Alburnus Maior – Roșia Montană” și „Centrul istoric al localității” – așa cum este delimitat prin P.U.G., coduri LMI: AB-I-s-A-00065 și AB-II-s-B-00270).

În aceste condiții, pentru salvarea de la dispariție a acestei locuințe și protejarea sa eficientă, clasarea trebuie declanșată neîntârziat.

Anexăm cererii noastre și lista documentațiilor existente în arhiva Direcției Generale pentru Patrimoniul Cultural Național a Ministerului Culturii și Cultelor, din care pot fi extrase informații privitoare la contextul, caracteristicile și valoarea bunului de patrimoniu pentru care solicităm clasarea (Anexa 2).

Cu stimă,

dr. Monica Mărgineanu Cârstoiu,
Președinte ARA
Institutul de Arheologie „Vasile Pârvan”, București

drd. Ștefan Bălci,
Vicepreședinte ARA
Catedra de Conservare și Restaurare, Universitatea
de Arhitectură și Urbanism „Ion Mincu”, București

drd. Virgil Apostol,
Secretar ARA
Muzeul Național de Istorie a României,
București

Anexa 1

Imagini actuale ale construcțiilor pentru care solicităm clasarea (foto: ARA, august 2007)

Anexa 2

Documentații referitoare la patrimoniul cultural al sitului Roșia Montană existente în arhiva Direcției Generale pentru Patrimoniul Cultural Național, din cadrul Ministerului Culturii și Cultelor

- *Inventarierea clădirilor și structurilor istorice din localitatea Roșia Montană*
(Centrul de Proiectare pentru Patrimoniul Cultural Național, 2000)
- *Completarea documentației pentru PUG Roșia Montană – Studiu de delimitare a centrului istoric*
(S.C. OPUS – ATELIER DE ARHITECTURĂ S.R.L., 2002; aprobat de Comisia Națională a Monumentelor Istorice; preluat în PUG și PUZ – Zona de dezvoltare industrială)
- *Studiu arhivistic*
(Petru Mortu, Bogdan Ciuculete; parte integrantă a *Studiului de delimitare a centrului istoric*, OPUS, 2002)
- *PUZ Zona istorică centrală Roșia Montană – Studiu istoric de fundamentare*
(OPUS, 2006) (<http://www.simpara.ro> > editura)
- *Centrul istoric Roșia Montană. Plan de management al patrimoniului cultural*
(OPUS, 2006) (anexat la PUZ Zona istorică centrală Roșia Montană; http://www.simpara.ro/rm/plan_management.pdf)

Subiect: **Cerere de clasare a imobilului situat la nr. 314, Roșia Montană, Comuna Roșia Montană, Județul Alba**

În atenția: Domnului Theodor Paleologu,
Ministrul Culturii, Cultelor și Patrimoniului Național
Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice

Stimate domnule Ministru,
Stimați membri ai CNMI,

Dată fiind valoarea excepțională a sitului istoric Roșia Montană în întregul său, recunoscută și instituită prin includerea Comunei Roșia Montană în lista „unităților administrative cu concentrare foarte mare a patrimoniului construit cu valoare culturală de interes național” – stabilită prin Planul de amenajare a teritoriului național, Secțiunea a III-a: Zone protejate (PATN/III), aprobat prin L.5/2000 – precum și prin înscrierea în Lista Monumentelor Istorice a unui număr de 3 situri și 46 de monumente aflate pe teritoriul comunei;

Având în vedere numeroasele construcții și ansambluri istorice valoroase, neincluse în Lista Monumentelor Istorice, aflate pe întreg cuprinsul comunei Roșia Montană, a căror valoare este recunoscută prin includerea lor, cu titlu generic – „monumente de arhitectură populară” și „ansamblu urban”, în rândul „monumentelor istorice de valoare națională excepțională” instituite prin PATN/III și este, de asemenea, constatată și semnalată în repetate rânduri prin studiile și documentațiile de urbanism realizate în ultimii ani pentru acest teritoriu – documentații analizate și avizate sau doar consultate de Comisia Națională a Monumentelor Istorice (prezentate în Anexa 2);

Dat fiind pericolul grav în care se află cea mai mare parte a patrimoniului cultural de la Roșia Montană, sub spectrul dispariției provocate de proiectul minier promovat de societatea Roșia Montană Gold Corporation;

În acord cu scopul principal înscris în Statutul Asociației „Arhitectură. Restaurare. Arheologie” – protejarea, conservarea și punerea în valoare a patrimoniului cultural;

În baza articolelor 13 (1) 2. d) și e) din Legea privind protejarea monumentelor istorice, nr. 422/2001, cu modificările și completările ulterioare, și a Normelor metodologice privind clasarea și evidența monumentelor istorice (aprobat prin OMCC nr. 2682/2003);

vă solicităm

Să inițiați procedura de clasare a imobilului situat în Roșia Montană, la nr. 314, Comuna Roșia Montană, Județul Alba.

Valoarea casei care face obiectul acestei cereri este recunoscută și declarată prin documentațiile de urbanism în vigoare (completare PUG). Construcția este reprezentativă pentru patrimoniul cultural local, prin prisma tuturor criteriilor de clasare a monumentelor istorice.

Construită în a doua jumătate a secolului al XIX-lea, în 1887, casa este reprezentativă pentru arhitectura tradițională a zonei – atât prin tipologie arhitecturală, cât și prin sistem constructiv. Aparține ansamblului Pieței centrale a satului, unde se înscrie ca element de maximă importanță. Casa este valoroasă prin tipologie, prin vechime, dar și prin autenticitate și calitate arhitecturală – atât la nivel general, al concepției, cât și la nivel de detaliu.

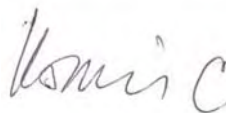
Construcția este situată în zonele de protecție ale mai multor monumente istorice clasate și este inclusă în teritoriul corespunzător altor două monumente istorice clasate („Situl arheologic Alburnus Maior – Roșia Montană” și „Centrul istoric al localității” – așa cum este delimitat prin P.U.G., coduri LMI: AB-I-s-A-00065 și AB-II-s-B-00270).

Pentru consfințirea valorii acestei case și pentru protejarea sa eficientă, clasarea trebuie declanșată neîntârziat.

Anexăm cererii noastre și lista documentațiilor existente în arhiva Direcției Generale pentru Patrimoniul Cultural Național a Ministerului Culturii și Cultelor, din care pot fi extrase informații privitoare la contextul, caracteristicile și valoarea bunului de patrimoniu pentru care solicităm clasarea (Anexa 2).

Cu stimă,

dr. Monica Mărgineanu Cârstoiu,
Președinte ARA
Institutul de Arheologie „Vasile Pârvan”, București

drd. Ștefan Bălci,
Vicepreședinte ARA
Catedra de Conservare și Restaurare, Universitatea
de Arhitectură și Urbanism „Ion Mincu”, București

drd. Virgil Apostol,
Secretar ARA
Muzeul Național de Istorie a României,
București

Anexa 1

Imagini actuale ale construcțiilor pentru care solicităm clasarea

Anexa 2

Documentații referitoare la patrimoniul cultural al sitului Roșia Montană existente în arhiva Direcției Generale pentru Patrimoniul Cultural Național, din cadrul Ministerului Culturii și Cultelor

- *Inventarierea clădirilor și structurilor istorice din localitatea Roșia Montană*
(Centrul de Proiectare pentru Patrimoniul Cultural Național, 2000)
- *Completarea documentației pentru PUG Roșia Montană – Studiu de delimitare a centrului istoric*
(S.C. OPUS – ATELIER DE ARHITECTURĂ S.R.L., 2002; aprobat de Comisia Națională a Monumentelor Istorice; preluat în PUG și PUZ – Zona de dezvoltare industrială)
- *Studiu arhivistic*
(Petru Mortu, Bogdan Ciuculete; parte integrantă a *Studiului de delimitare a centrului istoric*, OPUS, 2002)
- *PUZ Zona istorică centrală Roșia Montană – Studiu istoric de fundamentare*
(OPUS, 2006) (<http://www.simpara.ro> > editura)
- *Centrul istoric Roșia Montană. Plan de management al patrimoniului cultural*
(OPUS, 2006) (anexat la PUZ Zona istorică centrală Roșia Montană; http://www.simpara.ro/rm/plan_management.pdf)

Subiect: **Cerere de clasare a imobilului situat la nr. 320, Roșia Montană, Comuna Roșia Montană, Județul Alba**

În atenția: Domnului Theodor Paleologu,
Ministrul Culturii, Cultelor și Patrimoniului Național
Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice

Stimate domnule Ministru,
Stimați membri ai CNMI,

Dată fiind valoarea excepțională a sitului istoric Roșia Montană în întregul său, recunoscută și instituită prin includerea Comunei Roșia Montană în lista „unităților administrative cu concentrare foarte mare a patrimoniului construit cu valoare culturală de interes național” – stabilită prin Planul de amenajare a teritoriului național, Secțiunea a III-a: Zone protejate (PATN/III), aprobat prin L.5/2000 – precum și prin înscrierea în Lista Monumentelor Istorice a unui număr de 3 situri și 46 de monumente aflate pe teritoriul comunei;

Având în vedere numeroasele construcții și ansambluri istorice valoroase, neincluse în Lista Monumentelor Istorice, aflate pe întreg cuprinsul comunei Roșia Montană, a căror valoare este recunoscută prin includerea lor, cu titlu generic – „monumente de arhitectură populară” și „ansamblu urban”, în rândul „monumentelor istorice de valoare națională excepțională” instituite prin PATN/III și este, de asemenea, constatată și semnalată în repetate rânduri prin studiile și documentațiile de urbanism realizate în ultimii ani pentru acest teritoriu – documentații analizate și avizate sau doar consultate de Comisia Națională a Monumentelor Istorice (prezentate în Anexa 2);

Dat fiind pericolul grav în care se află cea mai mare parte a patrimoniului cultural de la Roșia Montană, sub spectrul dispariției provocate de proiectul minier promovat de societatea Roșia Montană Gold Corporation;

În acord cu scopul principal înscris în Statutul Asociației „Arhitectură. Restaurare. Arheologie” – protejarea, conservarea și punerea în valoare a patrimoniului cultural;

În baza articolelor 13 (1) 2. d) și e) din Legea privind protejarea monumentelor istorice, nr. 422/2001, cu modificările și completările ulterioare, și a Normelor metodologice privind clasarea și evidența monumentelor istorice (aprobat prin OMCC nr. 2682/2003);

vă solicităm

Să inițiați procedura de clasare a imobilului situat în Roșia Montană, la nr. 320, Comuna Roșia Montană, Județul Alba.

Valoarea casei care face obiectul acestei cereri este recunoscută și declarată prin documentațiile de urbanism în vigoare (completare PUG). Construcția este reprezentativă pentru patrimoniul cultural local, prin prisma tuturor criteriilor de clasare a monumentelor istorice.

Construită la sfârșitul secolului al XIX-lea, în 1880, casa este reprezentativă pentru arhitectura programelor sociale confesionale, cu particularitățile perioadei - atât prin tipologie arhitecturală, cât și prin sistem constructiv. Ridicată ca locuință a clopotarului și a învățătorului comunității catolice, casa a adăpostit și școala confesională și aparține unei serii de construcții (nr. 317, 318, 319, 320) legate funcțional de biserica catolică: oficiul parohial, sala de festivități, casa clopotarului, casa cantorului și a învățătorului - școala confesională, toate grupate în vecinătatea bisericii catolice. Contribuie, din planul secund, la închiderea Pieței centrale a satului, de unde este perceptibilă ca element de fundal. Casa este valoroasă prin unicitatea tipologică, reprezentativitate pentru programele confesionale, vechime, dar și prin autenticitate și calitate arhitecturală - atât la nivel general, al concepției, cât și la nivel de detaliu.

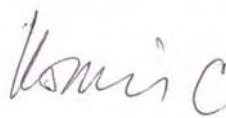
Construcția este situată în zonele de protecție ale mai multor monumente istorice clasate și este inclusă în teritoriul corespunzător altor două monumente istorice clasate („Situl arheologic Alburnus Maior - Roșia Montană” și „Centrul istoric al localității” - așa cum este delimitat prin P.U.G., coduri LMI: AB-I-s-A-00065 și AB-II-s-B-00270).

Pentru consfințirea valorii acestei case și pentru protejarea sa eficientă, clasarea trebuie declanșată neîntârziat.

Anexăm cererii noastre și lista documentațiilor existente în arhiva Direcției Generale pentru Patrimoniul Cultural Național a Ministerului Culturii și Cultelor, din care pot fi extrase informații privitoare la contextul, caracteristicile și valoarea bunului de patrimoniu pentru care solicităm clasarea (Anexa 2).

Cu stimă,

dr. Monica Mărgineanu Cârstoiu,
Președinte ARA
Institutul de Arheologie „Vasile Pârvan”, București

drd. Ștefan Bâlici,
Vicepreședinte ARA
Catedra de Conservare și Restaurare, Universitatea
de Arhitectură și Urbanism „Ion Mincu”, București

drd. Virgil Apostol,
Secretar ARA
Muzeul Național de Istorie a României,
București

Anexa 1

Imagini actuale ale construcțiilor pentru care solicităm clasarea

Anexa 2

Documentații referitoare la patrimoniul cultural al sitului Roșia Montană existente în arhiva Direcției Generale pentru Patrimoniul Cultural Național, din cadrul Ministerului Culturii și Cultelor

- *Inventarierea clădirilor și structurilor istorice din localitatea Roșia Montană*
(Centrul de Proiectare pentru Patrimoniul Cultural Național, 2000)
- *Completarea documentației pentru PUG Roșia Montană – Studiu de delimitare a centrului istoric*
(S.C. OPUS – ATELIER DE ARHITECTURĂ S.R.L., 2002; aprobat de Comisia Națională a Monumentelor Istorice; preluat în PUG și PUZ – Zona de dezvoltare industrială)
- *Studiu arhivistic*
(Petru Mortu, Bogdan Ciuculete; parte integrantă a *Studiului de delimitare a centrului istoric*, OPUS, 2002)
- *PUZ Zona istorică centrală Roșia Montană – Studiu istoric de fundamentare*
(OPUS, 2006) (<http://www.simpara.ro> > editura)
- *Centrul istoric Roșia Montană. Plan de management al patrimoniului cultural*
(OPUS, 2006) (anexat la PUZ Zona istorică centrală Roșia Montană; http://www.simpara.ro/rm/plan_management.pdf)

Subiect: **Cerere de clasare a imobilului situat la nr. 323, Roșia Montană, Comuna Roșia Montană, Județul Alba**

În atenția: Domnului Theodor Paleologu,
Ministrul Culturii, Cultelor și Patrimoniului Național
Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice

Stimate domnule Ministru,
Stimați membri ai CNMI,

Dată fiind valoarea excepțională a sitului istoric Roșia Montană în întregul său, recunoscută și instituită prin includerea Comunei Roșia Montană în lista „unităților administrative cu concentrare foarte mare a patrimoniului construit cu valoare culturală de interes național” – stabilită prin Planul de amenajare a teritoriului național, Secțiunea a III-a: Zone protejate (PATN/III), aprobat prin L.5/2000 – precum și prin înscrierea în Lista Monumentelor Istorice a unui număr de 3 situri și 46 de monumente aflate pe teritoriul comunei;

Având în vedere numeroasele construcții și ansambluri istorice valoroase, neincluse în Lista Monumentelor Istorice, aflate pe întreg cuprinsul comunei Roșia Montană, a căror valoare este recunoscută prin includerea lor, cu titlu generic – „monumente de arhitectură populară” și „ansamblu urban”, în rândul „monumentelor istorice de valoare națională excepțională” instituite prin PATN/III și este, de asemenea, constatată și semnalată în repetate rânduri prin studiile și documentațiile de urbanism realizate în ultimii ani pentru acest teritoriu – documentații analizate și avizate sau doar consultate de Comisia Națională a Monumentelor Istorice (prezentate în Anexa 2);

Dat fiind pericolul grav în care se află cea mai mare parte a patrimoniului cultural de la Roșia Montană, sub spectrul dispariției provocate de proiectul minier promovat de societatea Roșia Montană Gold Corporation;

În acord cu scopul principal înscris în Statutul Asociației „Arhitectură. Restaurare. Arheologie” – protejarea, conservarea și punerea în valoare a patrimoniului cultural;

În baza articolelor 13 (1) 2. d) și e) din Legea privind protejarea monumentelor istorice, nr. 422/2001, cu modificările și completările ulterioare, și a Normelor metodologice privind clasarea și evidența monumentelor istorice (aprobat prin OMCC nr. 2682/2003);

vă solicităm

Să inițiați procedura de clasare a imobilului situat în Roșia Montană, la nr. 323, Comuna Roșia Montană, Județul Alba.

Valoarea casei care face obiectul acestei cereri este recunoscută și declarată prin documentațiile de urbanism în vigoare (completare PUG). Construcția este reprezentativă pentru patrimoniul cultural local, prin prisma tuturor criteriilor de clasare a monumentelor istorice.

Construită în a doua jumătate a secolului al XIX-lea, în 1867, casa este reprezentativă pentru arhitectura tradițională a zonei – atât prin tipologie arhitecturală, cât și prin sistem constructiv. Este un exemplu ilustrativ al modului în care influențele din arhitectura urbană se întrepătrund cu fondul arhitecturii tradiționale. Aparține ansamblului Pieței centrale a satului, spre care se deschide, la nivelul parterului, prin spații comerciale ample. Casa este foarte valoroasă prin tipologia particulară (locuință cu spații comerciale), prin vechime, dar și prin autenticitate și calitate arhitecturală – atât la nivel general, al concepției, cât și la nivel de detaliu.

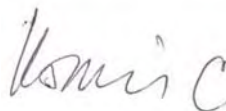
Construcția este situată în zonele de protecție ale mai multor monumente istorice clasate și este inclusă în teritoriul corespunzător altor două monumente istorice clasate („Situl arheologic Alburnus Maior – Roșia Montană” și „Centrul istoric al localității” – așa cum este delimitat prin P.U.G., coduri LMI: AB-I-s-A-00065 și AB-II-s-B-00270).

Pentru consfințirea valorii acestei case și pentru protejarea sa eficientă, clasarea trebuie declanșată neîntârziat.

Anexăm cererii noastre și lista documentațiilor existente în arhiva Direcției Generale pentru Patrimoniul Cultural Național a Ministerului Culturii și Cultelor, din care pot fi extrase informații privitoare la contextul, caracteristicile și valoarea bunului de patrimoniu pentru care solicităm clasarea (Anexa 2).

Cu stimă,

dr. Monica Mărgineanu Cârstoiu,
Președinte ARA
Institutul de Arheologie „Vasile Pârvan”, București

drd. Ștefan Bălci,
Vicepreședinte ARA
Catedra de Conservare și Restaurare, Universitatea
de Arhitectură și Urbanism „Ion Mincu”, București

drd. Virgil Apostol,
Secretar ARA
Muzeul Național de Istorie a României,
București

Anexa 1

Imagini actuale ale construcțiilor pentru care solicităm clasarea

foto: OPUS, 2000

Anexa 2

Documentații referitoare la patrimoniul cultural al sitului Roșia Montană existente în arhiva Direcției Generale pentru Patrimoniul Cultural Național, din cadrul Ministerului Culturii și Cultelor

- *Inventarierea clădirilor și structurilor istorice din localitatea Roșia Montană*
(Centrul de Proiectare pentru Patrimoniul Cultural Național, 2000)
- *Completarea documentației pentru PUG Roșia Montană – Studiu de delimitare a centrului istoric*
(S.C. OPUS – ATELIER DE ARHITECTURĂ S.R.L., 2002; aprobat de Comisia Națională a Monumentelor Istorice; preluat în PUG și PUZ – Zona de dezvoltare industrială)
- *Studiu arhivistic*
(Petru Mortu, Bogdan Ciuculete; parte integrantă a *Studiului de delimitare a centrului istoric*, OPUS, 2002)
- *PUZ Zona istorică centrală Roșia Montană – Studiu istoric de fundamentare*
(OPUS, 2006) (<http://www.simpara.ro> > editura)
- *Centrul istoric Roșia Montană. Plan de management al patrimoniului cultural*
(OPUS, 2006) (anexat la PUZ Zona istorică centrală Roșia Montană; http://www.simpara.ro/rm/plan_management.pdf)

Subiect: **Cerere de clasare a sitului minier aurifer Roșia Montană,
Comuna Roșia Montană, Județul Alba**

În atenția: Domnului Theodor Paleologu,
Ministrul Culturii, Cultelor și Patrimoniului Național
Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice

Stimate domnule Ministru,
Stimați membri ai CNMI,

În acord cu scopul principal înscris în Statutul Asociației „Arhitectură. Restaurare. Arheologie”
– protejarea, conservarea și punerea în valoare a patrimoniului cultural;

În baza articolelor 2, 3.c), 4 și 5 din Legea privind regimul juridic al patrimoniului tehnic și industrial nr.6/2008, a articolului 7, (1), (3), (4), a articolului 13(1)2.d) din Legea privind protejarea monumentelor istorice nr. 422/2001, cu modificările și completările ulterioare, și a Normelor metodologice privind clasarea și evidența monumentelor istorice (aprobat prin OMCC nr. 2260/ 2008); având în vedere în special articolele 8 (1) a), 9 (4) a, b, c, g, h, art. 10 (3) a, c, e; art. 12 (1) a, b, c, și art. 13 (2) d;

Data fiind valoarea excepțională a sitului istoric Roșia Montană în întregul său, recunoscută și instituită prin includerea Comunei Roșia Montană în lista „unităților administrative cu concentrare foarte mare a patrimoniului construit cu valoare culturală de interes național” – stabilită prin Planul de amenajare a teritoriului național, Secțiunea a III-a: Zone protejate (PATN/III), aprobat prin L.5/2000 – precum și prin înscrierea în Lista Monumentelor Istorice a unui număr de 3 situri, 46 de monumente și un monument comemorativ aflate pe teritoriul comunei;

Având în vedere că pe cuprinsul comunei Roșia Montană se află valori de patrimoniu recunoscute prin lege ca „monumente istorice de valoare națională excepțională” (cf. PATN/III), *fără să fie incluse în Lista Monumentelor Istorice;*

Dat fiind pericolul în care se află patrimoniul cultural de la Roșia Montană, amenințat cu dispariția ireversibilă prin punerea în practică a proiectului minier promovat de societatea Roșia Montană Gold Corporation;

Având în vedere în special că:

Masivele Orlea, Carpeni, Cetate, Cârnic, Letea conțin galerii excepțional conservate care compun *cel mai vast complex minier subteran de epocă romană cunoscut până în prezent* însoțit de mărturii ale industriei extractive din perioada medievală și modernă;

Lacurile de acumulare (tăuri), vechi de aproape 300 de ani, linia de transport al minereului, stația de concasare și zona de prelucrare de la Gura Roșiei sunt martori ai prelucrării minereului înainte de Revoluția Industrială și în zorii industrializării Transilvaniei;

Și având în vedere că situl minier Roșia Montană se încadrează în „grupa A – monumente de valoare națională și universală”, conform criteriilor de clasare a monumentelor istorice prevăzute de OMCC nr.2682/2003, și anume:

- pentru „criteriul vechimii”: valoare excepțională (mărturii de epocă romană, medievală și modernă);
- pentru „criteriul referitor la valoarea arhitecturală”: valoare excepțională (*concepția tehnică* particulară perioadelor istorice de exploatare – romană, medievală și modernă – ale căror vestigii suprapuse formează un excepțional „Muzeu” al mineritului tradițional; *relația cu contextul urban și natural* exprimată de particularitățile de dezvoltare istorică a așezării, de la Alburnus Maior, Rubeo Flumine, Rotbach, Verespatak până la Roșia Montană, într-o asociere specifică cu mediul natural; *reprezentativitate pentru o epocă istorică și reprezentativitate pentru o anumită arie istorico-geografică* ca reflectare social-istorică a conviețuirii multietnice și a multiculturalismului)
- pentru „criteriul referitor la frecvență, raritate și unicitate”: valoare excepțională (sit industrial unic la nivel național și de excepție la nivel mondial, cu o frecvență excepțională a elementelor valoroase în cadrul ansamblului)
- pentru „criteriul referitor la valoarea memorial-simbolică”: valoare excepțională (sit asociat în memoria colectivă cu „aurul dacic” transportat ca pradă de război în capitala imperiului roman de către împăratul Traian; pentru științele istorice reprezintă o sursă fundamentală de cunoaștere a dreptului roman, datorită celebrele tăblițe cerate)

Vă solicităm

Inițierea procedurii de clasare în patrimoniul tehnic și industrial a sitului minier aurifer Roșia Montană (Comuna Roșia Montană, Județul Alba), cuprinzând minele din masivele Cârnic, Orlea, Cetate, Jig-Văidoaia, Letea (Lety) împreună cu sistemul de amenajări hidrotehnice (tăurile) și instalațiile de transport și prelucrare a minereului (calea ferată îngustă, uzinele de prelucrare de la Gura Roșiei).

Cu stimă,

dr. Monica Mărgineanu Cârstoiu,
Președinte ARA
Institutul de Arheologie „Vasile Pârvan”, București

drd. Ștefan Bălci,
Vicepreședinte ARA
Catedra de Conservare și Restaurare, Universitatea
de Arhitectură și Urbanism „Ion Mincu”, București

drd. Virgil Apostol,
Secretar ARA
Muzeul Național de Istorie a României,
București